

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-17
Besvaras senast
2023-10-25 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:126 Systembolagets sortiment och gårdsförsäljning

Regeringen har aviserat att en småskalig gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker ska tillåtas. Det är glädjande att regeringen väljer att gå vidare med en reform som kan gynna den svenska bryggeri- och besöksnäringen. Däremot anser SD som bekant att förslaget i liggande utredning inte går tillräckligt långt.

Dessutom väcker det min oro att Systembolaget har sagt att de, i händelse av att gårdsförsäljning tillåts, kommer att se över sitt ”lokala och småskaliga” sortiment. Det sa Systembolaget inom ramen för den senaste SOU som tittade på gårdsförsäljningsfrågan (SOU 2021:95). Det lokala och småskaliga sortimentet på Systembolaget har varit centralt för den ölboom som skett i Sverige det senaste decenniet, och där har mindre bryggerier – som är beroende av det lokala sortimentet för sin existens – varit drivande i utvecklingen. Från att ha haft cirka 90 bryggerier i Sverige år 2014 kan vi i dag räkna till cirka 400 bryggerier, och mindre hantverksbryggerier utgör minst fyra av fem bryggerier i Sverige i dag – enligt mig en positiv utveckling.

Samtidigt riskerar flera mindre hantverksbryggerier att klämmas från två håll, om gårdsförsäljning tillåts som ovan nämnda utredning föreslår. I den föreslås att bryggerier som producerar mer än 500 000 liter per år inte ska få vara med och bedriva gårdsförsäljning. Det finns gott om hantverksbryggerier som ligger över den produktionsvolymen som samtidigt är beroende av det lokala sortimentet på Systembolaget. De bryggerierna riskerar att hamna i en situation där de dels inte får bedriva gårdsförsäljning, dels att deras affär omkullkastas totalt om det lokala sortimentet skulle försvinna.

Det lokala sortimentet var en bra innovation; det har stimulerat en levande svensk ölkultur där produktutveckling, smaksättningar och innovationer gått i ett rasande tempo. Det stimulerar även de större bryggerierna att vässa och förbättra sitt produktutbud. Samtidigt riskerar gårdsförsäljning, om Systembolaget gör verklighet av sitt hot, innebära att det lokala sortimentet omintetgörs. Enligt min uppfattning behöver Systembolagets tillfälliga och lokala sortiment skyddas när gårdsförsäljning genomförs.

Med anledning av det ovanstående önskar jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

Avser ministern, inom sitt ansvarsområde, och regeringen att agera för att skydda Systembolagets lokala och småskaliga sortiment när gårdsförsäljning genomförs?

.....

Tobias Andersson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck